

LC... V&A...

1385

NHÀ XUẤT BẢN
PHỐ THÔNG

TIẾNG HÁT TRÊN LÒ CAO

Thơ

thuongmaitruongxua.vn

LỜI NÓI ĐẦU

Tập TIẾNG HÁT TRÊN LÒ CAO gồm một số bài thơ của nhiều tác giả viết về đời sống tình cảm và đời sống vật chất của anh chị em công nhân trên miền Bắc.

Chúng ta vui mừng vì sự có mặt trong tập thơ này của nhiều tác giả vốn là anh chị em công nhân trực tiếp sản xuất ở các công trường, xí nghiệp, hoặc là những cây bút trẻ ở cơ sở.

Do đó, tập thơ thể hiện được nhiều mặt sinh hoạt khác nhau của anh chị em công nhân ở nhiều địa phương, nhiều ngành, nghề, và phần nào cũng phản ánh được tình cảm khỏe mạnh, hào hứng của anh chị em công nhân trong lao động sản xuất kiến thiết miền Bắc xã hội chủ nghĩa, góp phần đẩy mạnh đấu tranh hòa bình thống nhất nước nhà.

Chúng tôi trân trọng giới thiệu tập TIẾNG HÁT TRÊN LÒ CAO với đông đảo độc giả thân mến của Nhà xuất bản Phò thông.

NHÀ XUẤT BẢN PHÒ THÔNG

CÔ THỢ NGƯỜI TÀY

Ngày rời bản đi xây khu Gang thép
Con suối tiễn đưa đến tận bên đường
Người yêu đứng vẫy tay, chân núi biếc
Núi khuất mặt trời không che được người thương.

Thôi chào nhé, chào nương ngô nương sắn
Chào ngọn măng đẹp nõn đẹp nà
Chào mẹ già, chào bà con trong bản
Con thác trắng ngàn bọt nước phun hoa.

Từ hôm ấy noong* đã thành người thợ
Áo vẫn xanh nhưng cổ bẻ, xắn tay
Trên giàn giáo cao như cây cổ thụ
Như đứng sườn non, nhìn xuống thấy mây bay.

Bàn tay trắng quen trồng ngô trỉa lúa
Đã lại quen uốn cốt thép xây lò
Đặt văng cây rìng, nắng soi má đỏ
Mà trong lòng xanh những ước mơ.

* Noong: em gái (tiếng Tày).

Vừa hôm nào đời hoang xơ xác
Ngày hôm nay nhà máy mọc hồng tươi
Vừa hôm nào núi ngăn tầm con mắt
Hôm nay nhìn hun hút thăm chân trời.

Đêm chưa ngủ. Điện xanh hơn trăng sáng
Noong viết bức thư gửi lại quê nhà
Qua chữ viết, thấy xóm thôn trên bản*
Ánh điện dường như cũng chiếu sáng lò.

Mơ ước hôm nay ngày mai sẽ được
Rừng núi xanh xanh, đèn tựa sao sa
Ánh sáng sẽ bay lên từ thác nước
Nhà ngói hồng sẽ tô đỏ quê ta.

Nay xa mẹ, xa người yêu, xa bản
Cho ngày mai Việt-bắc đẹp giàu
Đường rộng thênh thang, ô tô nhanh lắm
Cách núi, cách rừng, một thoáng đã bên nhau.

3-1961
TRẦN CẦN

* Bản: làng.

NHỮNG NGƯỜI ĐI XÂY LÒ CAO

Từ những đồng xanh Thái-bình, Vĩnh-phúc
Bờ bãi sông Chu, bến nước Kinh-thầy
Khi tu hú gọi mùa chiêm vàng rục
Đoàn các anh lớp lớp về đây.

Khi anh đến đất này chưa thức giấc
Cỏ tế lúa thừa xơ xác tre cần
Đồi đất đỏ xếp hàng như bát úp
Con sông Cầu mơ ngủ quanh năm.

Khi những đỉnh đồi mang tên từng con số
Lũ cò Đoàn cũng vỗ cánh bay lên
Đôi trục cũi đầu, mệnh móng bãi phẳng
In vết giày đi khơi suối thép đầu tiên.

Ngày đào móng lò cao dưới đất
Đêm lên tầng đồ thác bê-tông
Ngủ lán gianh mơ thấy lầu cao ngất
Lò mới xây đã tưởng mẽ gang hồng.

Tuổi trẻ vươn lên mấy mùa mưa nắng
Theo lò cao theo ống khói lưng trời
Đỉnh Tam-đảo ngó công trường nổi sóng
Nước sông Cầu đưa tiếng hát trôi xuôi.

Tiếng hát trôi xuôi nhấn về khắp chốn
Lò cao đầu tiên Tổ quốc thân yêu
Đốt bằng lửa tuổi hai mươi rực thắm
Gang sắp ra rồi! Đất nước hãy vui reo.

NGÔ QUÂN MIỆN

ĐÊM QUÊN NGỦ

(Thân tặng Nhà máy điện Việt-tri)

Mưa đêm bừng thức giấc
Ánh điện sáng đầu giường
Ngoài trời làn chớp giật
Tôi thăm hỏi đêm trường

Bao bạn thức đêm nay
Đang đo hơi, lọc nước?
Lò cao mọc ngang mây
Lửa trong lò ai đốt?

Tiếng máy hay nhịp thở
Mà êm ái như ru
Như những ngày tuổi nhỏ
Trong lòng mẹ, vồng đưa...

Những đường dây cao thế
Hay những mạch máu đời
Mấy hay tình quốc tế
Nghe tiếng trái tim người!

Yêu bao đồng chí bạn
Xa nhà, lẽ gởi chăn
Giờ này đôi mắt sáng
Vẫn trên lầu trung tâm.

Ô... Khi bao người ngủ
Thì bao người thức
Tám tri ngàn ngọn lửa
Bắt đêm sáng như ngày!

Ôi đồng sữa yêu thương
Vắt nuôi đời vạn thuở
Biết bao người bình thường
Đêm đêm làm quên ngủ!

..

Nhìn ra lòng sông chảy
Sóng cuộn nước mưa đầy
Lòng tôi nghe nhạc dậy
Cùng bạn thức đêm nay.

4-1961

TRẦN HUYỀN TRẦN

TIẾNG CÒI CỦA BIỂN

Hải-phòng ơi! Đất mẹ mấy ngàn năm
Bãi sù rừng lau, đời cua, kiếp cáy
Lòng biển đau thương quần quai,
Sóng căm hờn bồi dải phù sa,
Chiều nay,

Ngồi đỏ màu cờ,
Núi nằm im ng he động cơ nhà máy.
Ổng khói thê trời ta rộng mãi
Cánh chim âu rã bóng xuống vai người.
Đường ta đi không dứt tiếng cười
Hoa phượng nở trên đầu che nắng bóng.
Một mùa cờ lộng đón ta lên.
Tiếng còi tầm giục già con tim
Mỗi bàn chân mang chiếc hài ngàn dặm
Vượt lên đầu không gian ngày tháng.
Thuyền đêm ngủ

ôm lưng Hải cảng,
Như con nằm bên vú sữa mẹ căng.
Tàu cuốc thức theo trăng
Khơi sâu lòng nước,
Những sao trời như ngàn mắt hoa tiêu
sáng quắc

Dắt than về, kéo núi vào sông
Biển đẹp vô cùng!

Huân chương Tờ quốc
Gắn trên lồng ngực quê hương.
Đâu đây
Dáng hình Sài-gòn Chợ-lớn yêu thương
Lưng áo bà ba căng như cánh bướm đỏ
Bình
Sông Tam-bạc, một dải khăn rằn Cao-lãnh
Vất trên vai thành phố Hồ chí Minh.
Đất mẹ hiền lành

ơi đất mẹ!
Hồn dờ chân bay nhẹ nhẹ
Đi cả đêm nay
Đi cả phong trào
Đi vào trăng sao
Đường thẳng rộng như dây đàn Tờ quốc,
Ta bám đốt chân nhấn từng cung bậc
Bước đời dồn dập reo vui
Tiếng chim đêm tình tự lưng trời
Ánh sáng Đảng ta tươi màu thép mới
Đúc nhịp cầu mát rọi bàn chân
Ta,
hát lên theo tiếng còi tầm
Gió lộng tâm hồn như cửa biển.

HỒ THIÊN NGÔN

THƠ

Xã hội cũ kêu là phu lục lô
Quanh năm moi cống quét đường
Cuộc đời tối om om
Nuôi mình nuôi con không nổi
Nợ réo vầy quanh
Vợ chồng nuốt tủi
Dạy con nói dối vắng nhà
Sáng nay chào mừng sinh nhật Bác
Con quàng khăn đỏ được chọn dâng hoa
Chồng nhìn vợ
Vợ nhìn chồng bồi hồi tưởng nhớ
Khe cửa tối om xưa
Sau khi dẫn con, nấp chui vào trốn nợ
Giờ sáng trưng treo chiếc gương tròn
Hai vợ chồng tranh nhau làm đóm cho con
Cùng soi bóng vào gương
Sáu mắt cười tít lại.

Ánh sáng Đảng
Không chỉ xóa sạch tan bóng tối
Còn nở cho tôi cái gọi là Thơ.

HẢI NHƯ

MÀU ĐỎ Ở KHU GANG THÉP

Đứng ở lò cao khu Gang thép
Bốn phía — nhìn quanh — chỉ một màu:
Đỏ những mái dãi dài sục sục thấp
Cho dòng thép đỏ sẽ phun cao...

PHAN XUÂN HẠT

DỆT LỤA

Có chị công nhân dệt lụa
Nghe tin Nam-định Mỹ-tho
Kết nghĩa anh em gần bó
Mối tình đẹp óng nhưng tơ.

Vân lụa nổi dần trên máy
Đẹp màu miền Bắc kết hoa
Lụa ơi! chảy dài — dài mãi
Bắc cầu ruột thịt chúng ta.

Tiếng máy reo vui nháy nhót
Thành Nam nhịp sống cuộn dâng
Mỹ-tho anh em đau xót
— Tiếng vui có vọng vào Nam?

Trong ấy bao nhiêu khung cửa
Thuế dè gãy nát con thoi
Con tằm chưa xây xong kén
Mỹ — Diêm thò tay bóp rồi.

Như có lưỡi dao cắt cửa
Trên tấm lụa dài óng trong
Chị nghe từng sợi tơ lòng
Nóng bỏng gieo thoi dệt lửa.

XUÂN SÁCH

VỌNG VỀ QUÊ KIỀNG

Cầm-phả trưa nay
Nắng đỏ tràn lên núi đồi rất bỏng
Gió ban mai tắt nghẹn dưới chân trời
Đáy đó trên tầng liếng hát chơi vơi
Rừng rực lời ca bốc lửa
Đồng chí miền Nam — thợ mỏ

* Đồng bào miền Nam có nơi thường gọi quê hương là quê kiềng.

Dồn tay thúc mạnh xà beng
Từng khối than rơi rủng rểng như tiền
Lấp lánh quanh anh những dòng sao chảy
Nhịp xúc, nhịp đào
Tiếng goòng, liếng máy...
Khúc trường ca lao động say sưa
Đâu một tiếng chim tu hú gọi mùa
Kéo anh lại ngày xưa quê kiềng
Nhớ buổi tiền đưa
Nhớ lời ước hẹn.
Mấy năm rồi ai giảng lưới quê hương?
Mãi tranh mưa nắng gọi mòn
Mẹ già trắng tóc chờ con tháng ngày
Anh đừng đổi tay
Chưa xót tự phương nào tới
Bứt rứt... bồi hồi... phút giây nghĩ ngợi
Bỗng ai hò phía dưới trào lên
Giọng hò như giục, như khuyến
Trong sáng chuỗi cười giòn cơn nắng hạ
Nhìn cô gái trùm khăn mỏ quạ
Má hồng nham nhở bụi than
Lòng người thợ trẻ miền Nam
Rạo rực hơn đi ngoài phố.
Phóng mạnh xà beng rào rào than đỏ
Dưới chân anh muôn đồng bạc, đồng vàng

Lộp lộp xe goòng vượt trước thời gian
Lũ lượt chuyển nhau xuống núi
Than trút thành đồi
Than tuôn thành suối
Ghi từng dòng những con số quang vinh
Mỗi chuyển than đi nặng trĩu tâm tình
Trải khắp trăm phương nghìn ngả.

Ai biết trưa nay trên đồi Cầm-phả
Có người thợ mỏ miền Nam
Vọng phía quê hương vời vợi mây ngàn
Trong đây mắt một trời thương nhớ:
«Mẹ ơi! con muốn gửi về trong đó
Chuyến tàu than xuôi ấm những cuộc đời
Cho tiết đông dài gió thổi mưa rơi
Yên giấc mẹ già gặp con trong mộng
Con đang thấy trào lên sức sống
Luyện từng thớ thịt đường gân.
Than vơi một lớp trên tầng
Ngày về quê kiểng nhích gần bên con.»

NGUYỄN HỒ

CÔ THỢ THỦY TINH HOA KIỀU

Em không biết cười khi mười sáu tuổi
Tóc tết đuôi sam, một chấm than buồn!
Đôi vai gầy, nhô xương, nghiêng, cặm cùi
Gánh mảnh chai nhọn hoắt, đoạn trường.

Mồ côi sớm, tìm năm cơm nhà chủ
Em bước đi trên mảnh sắc lạnh người
Ngày lại ngày xoang xoảng thủy tinh rơi
Đêm mòn đêm lại những gì tan vỡ.

Đời em ngỡ héo bên lò nghìn độ
Chảy tan ra như hạt cát không hồn
Rồi Cách mạng Việt-nam bùng nổ
Xốc em cùng đứng dậy lên đường.

Vượt dốc treo đeo em về Việt-bắc
Cùng các anh dựng xưởng xây lò
Tóc búi quen tay, áo chàm quen sắc
Nhịp tay làm, miệng học «Tiến quân ca».

Ông tiêm em làm, lên đường chiến dịch
Theo tay người y tá cứu thương binh
Lòng em nặng mỗi cảm hôn quân địch
— « Khỏe lên rồi giết giặc, nghe anh! ».

Đuổi giặc xéo rồi, em về Trung-quốc
Học hai năm ngành chế tạo pha lê
Nay lành nghề em lại về đất nước
Ơi Bắc-kinh — Hà-nội đẹp hai quê...

Em hay cười — đôi mắt tròn hạt nhãn
Những chiều vui thong thả dạo bên sông
Mái tóc xanh bay bổng theo gió thoảng
Quanh dải nhà máy mới cửa lồng gương

Cách mạng Việt-nam không chỉ vì dân tộc
Giải phóng loài người, ơn ấy em mang
Cách mạng Việt-nam, ôi tay người đã chuốt
Cho đời em lòng lành đẹp vô ngần.

1960

HUỲNH TÂM CHÍ

V 21
T 306.11

MƠ ƯỚC

Những ngọn đồi hoang xác xơ cỏ dại
Thành mặt bằng sừng sững dáng lò cao
Suốt đêm thâu đất rung lên tiếng máy
Đèn nổi vòng cung như những dịp cầu sao.

Ai từng sống những ngày hè nắng lửa
Cát nóng rang nung bỏng rộp bàn chân
Ai từng sống những ngày mưa tầm tã
Miếng bún non vương lẫn miếng cơm ăn.

Ai đã suốt đêm quay tời xúc đá
Sớm mai vừa chợp mắt. Lại đi
Nuôi bê-tông như nuôi con khát sữa*
Sẽ hiểu lòng tôi mơ ước những gì.

Nghe tiếng con tim đập trong lồng ngực
Cũng tưởng chừng gang rêu giữa lò cao
Gấp tia nắng trên đường ngày chủ nhật
Cũng ngờ như gang đổ thác xôn xao.

* Sau khi đổ bê-tông xong, người thợ bê-tông ngày
đêm phải tưới nước cho bê-tông không tăng nhiệt độ,
như vậy gọi là bảo dưỡng (nuôi) bê-tông.

Giữa miếng cơm ăn, giữa trong giấc ngủ
Tôi thấy mênh mông sáng đỏ chân trời
Một dòng suối bằng thép mềm rục rờ
In bóng đồng quê cây máy reo vui.

Ai từng biến những ngọn đồi hoang dại
Thành mặt bằng, nhà máy đỏ tươi
Ai từng sống như người thợ bê-tông đang
sống
Sẽ hiểu trọn niềm mơ ước của tôi.

TRẦN CẦN

GỬI THIẾU TÁ GA-GA-RIN

Tin bay đến giữa chiều nay, sừng sốt
Quầy hàng chúng em, và cả khách hàng
Tất cả đã bàng hoàng trong một phút
Tất cả mê người, tất cả hân hoan.

Ga-ga-rin, người anh hùng thế kỷ
Lần đầu tiên trong ước vọng nhân gian,
Thoát sức hút của tình cầu Đất Mẹ,
Mở đường cho muôn giấc mộng huy hoàng.

Em vui quá, biết nói gì ca ngợi
Con tàu thần kỳ chấp cánh anh bay,
Đảng cộng sản và Liên-xô vĩ đại,
Đã khai sinh công tích lớn lao này.

Em vui quá, quầy hàng em nhảy múa
Ngựa嘶 Hải-dương, đồ gốm Bát-tràng
Tất cả chột muốn theo tàu vũ trụ
Mở ngôi hàng Mậu dịch giữa không gian.

Ga-ga-rin, biết chăng em mơ ước
Anh đổ con tàu xuống cạnh Hồ Gươm
Em sẽ tặng một bình hoa xinh nhất
Quà người bán hàng Mậu dịch Việt-nam.

Trên cánh bay không lạc đường vũ trụ
Bởi tim anh gắn bó đất con người
Em biết lắm —

anh làm rung lịch sử
Cũng chỉ vì hạnh phúc chúng em thôi.

NGUYỄN THỊ MAI HẰNG

TẤT CẢ VỀ ĐÂY CHO MẺ THÉP ĐẦU

Bắc-giang

Bắc-ninh

Quê hương của những bài dân ca quan họ

Gửi về đây đất vàng óng ả

Đúc thành gạch chịu lửa

xây ống khói lò cao

Hòn-gai ! Hòn-gai

Cả một vùng vàng đen trù phú

Chọn từng tảng than béo núc

gửi về đây

Những triền than đã quen tàu nước bạn

Hôm nay

than ấm trong khoang

Những chiếc thuyền buồm cánh dơi trắng trắng

Chầm chậm trôi

trên những dòng sông

Hải-phòng gửi xi-măng

nổi tiếng

khắp công trường

ngoại quốc

Xi-măng lên Việt-bắc

Sung sướng gấp nghìn lần

lên boong vượt sóng

xuất dương.

Người thợ xây Việt-nam

trộn xi-măng Hải-phòng

Tay đánh tròn khéo như quấy bột

Xuýt xoa khi từng hạt rơi bay

Nghệ-an gửi quặng sắt về

Tiếp thêm sức cho Trại Cau

Ơi những hòn quặng xa còn chưa tới

Lòng ngọt ngào mang hơi ấm quê cha.

Tất cả dòng sông gửi về đây cát sỏi

Tất cả núi rừng gửi về đây nứa tre

Và Đất nước gửi về đây những người thợ giỏi

Từ Mục Nam-quan đến mũi Cà-mau

Trên giàn giáo cao

Đã nghe thấy ngày Thống nhất

Tiếng Nam tiếng Bắc chen nhau

Và phe ta vĩ đại

Gửi máy móc về đây

Những chiếc máy khổng lồ

— Mắt nhìn bờ ngõ —

Những dòng xe kìn kịt suốt đêm ngày

Con đường không ngủ

ném bụi lên cây.

Trong bản giao hưởng
 kế hoạch Năm năm
 của Tổ quốc
Tôi nghe thấy Thép gang
 đạo khúc nhạc mở đầu
Những nhà máy
 đang sinh sôi trên miền Bắc
Tung khói lên
 chào khu gang thép
 chào người anh lớn sinh sau.

Tôi như đứng trong lòng thành phố mới
Người trai người gái đẹp như nhau
Và giữa tim tôi
 một dòng gang
 đang ủa tiếng hát.

TẠ VŨ

CÔ GÁI HỌA ĐỒ

Đêm về khuya, cả công trường ngủ lịm
Ái chong đèn sáng cả một đêm trong
Bím tóc nào kia nghịch trên giấy trắng?
Biển trời nào soi vành mắt nghiêng nghiêng?

Những đường khoan địa chất
Những chiếc hào thăm dò
Dài biết bao nhiêu, mực đường chi chít
Và những chấm tròn, vuông, kín bản đồ
Những lỗ khoan sâu tìm quặng thăm dò
Những vĩa than, đồng, thiếc, chì, nhôm, sắt
 Trên thiết đồ chẳng chít
 Ngang dọc tờ giấy can.

Gió báo thời gian ở giữa không gian
Kéo tít chiếc kim đồng hồ báo thức
Góc công trường, ở phía Đông, sáng rực
Cô gái họa đồ vẫn mãi miết trên bàn.
Điện tắt rồi, vừa hết trọn một đêm
Có một mạch than trên bản đồ địa chất
Và một mạch máu chảy trong tim thao thức,
Cô gái họa đồ
 nao nức
 tuổi hai mươi.

KIM CHUNG

(Đoàn Địa chất 2 — Uông-bí)

NHANH TAY LÊN
ANH EM CHÚNG TA

Mỗi phút của ta, phút vàng phút bạc
Một phút vươn lên vượt khỏi đầu thù
Mỗi phút của ta nghìn người như một
Chuyến động nhanh trong bộ máy khổng lồ.

Xi-măng! Xi-măng trôi theo lòng máng
Một dòng sông không ngừng chảy ngày đêm
Xe cày mãi miết nối nhau xuôi ngược
Từng núi xi-măng ngày một cao dần.

Tay ta hái quả thơm trái ngọt
Gửi gắm lòng ta khắp bốn phương trời
Mắt mơ thấy những mái lầu chót vót
Đập nước ngân sông điện sáng ngời ngời...

Trên đất Bắc, khắp hang cùng ngõ hẻm
Tìm đâu không thấy dấu tay mình
Trên nhịp cầu qua sông mới bắc
Trên ngôi trường mới đẹp như tranh
Trên sân lúa nông trường bát ngát
Trên mồ liệt sĩ dướm bao tình...

Có nhà thơ bảo chúng mình là họa sĩ
Tô đẹp non sông gấm vóc muôn màu
Mình nhìn lại áo quần lem luốc
Thấy như hiện lên những vết sơn dầu.

Phải! Đúng thật chúng ta là họa sĩ
Đang vẽ bức tranh vĩ đại không ngờ
Từng phút một bức tranh thêm hoàn mỹ
Nhanh tay lên anh em chúng ta.

..

Vách núi Tràng Kênh, tiếng mìn phá đá
San sát bên sông lấp nấp thuyền bè
Mặc nắng lửa hay mưa rơi tầm tã
Đá vẫn trôi đều theo những đoàn xe.

Rắn như đá ta cũng nghiền thành bụi
Bùn đất quê hương nhào lộn trong lò
Ổng khói ngày đêm không ngừng nhịp thở
Rộn ràng còi tam hay tiếng hát ca.

Môi mãi nở nụ cười không tắt.
Thấy trên biển đồ sản xuất vọt cao
Triển vọng vượt nhanh hoàn thành kế hoạch.
Nghe biển rừng reo sóng vỗ giạt giào.

Mỗi phút của ta, phút vàng phút bạc
Gân góc vươn lên chân cứng đá mềm
Bạt núi mang về đắp xây đất nước
Chặn đứng mưu thù độc ác cuồng điên.

Phải ngăn tay chúng san nhà cướp ruộng
Đem máu bao người trộn với xi-măng
Đắp xa lộ linh gieo chết chóc
Nhóm lửa chiến tranh, làng xóm điêu tàn.

Không thể được! Tay ta cầm bút ký
Đòi xi-măng đem phục vụ hòa bình
Phản đối bọn trùm xâm lược Mỹ!
Nhanh tay lên! Anh em chúng mình.

10-1960
HẢI AU

QUÂN XÂY DỰNG TIẾN HÀNG ĐẦU LÊN PHÍA TRƯỚC

Đơn vị chúng ta
Như hoa vừa chớm nở
Trong vườn ươm chế độ
Hơn hờ nụ cười xinh.
Khoe sắc giữa bình minh
Ngát hương tình đất nước.

Hài vạn dặm vững vàng chân mạnh bước
Tay vẫy chào Tổ quốc tuổi mười lăm
Đường non sông rừng rực Hội hoa đăng
Mừng đất nước tròn trăng

Ta bám đốt Chứa đầy năm đầy tháng
Nhưng sức mạnh của muôn ngàn ánh sáng
Tự mùa Thu cách mạng quang vinh
Của chín năm gian khổ trường chinh
Của dũng khí hòa bình

Năm năm xây dựng
Đã tiếp sức cho đôi chân chập chững.
Ta vươn lên

anh dũng tựa thần đồng
Nhớ chuyện xưa:
Phù Đổng lớn menh mông...

..

Kè đá dựng ven sông
Bắc cống ngầm Tam-bạc
Cầu Uông-bí nổi đôi dòng nước mát
Chảy về đây

Tươi ngọt phố phường
Bến tàu xe chào đón khách muôn phương
Chợ búa mở
Khắp nẻo đường quán dựng.

Nhà hát Nhân dân vươn cao sừng sững
Sóng nước in hình cầu đứng chênh vênh
Vận động trường cỏ mượt dải nhung xanh
Ghế bệ xây thành uốn quanh bãi rộng
Nhà triển lãm ánh hồng soi lòng lồng
Bóng Thủy cung

Hay tiên động trần gian.
Trong hoang vu, giữa đờ nát điêu tàn
Trường học — Nhà thương
Cửa hàng — Xóm ở...
Liên tiếp mọc như mùa hoa nở rộ
Đẹp vườn đời rực rỡ những công viên
Lấy vữa với hòa sắc với thiên nhiên
Dem gạch ngói dệt thành xiêm áo mới
Cho sỏi cát reo vui

Phượng cười đỏ ối

Cả Hải-phòng phơi phơi nhạc thanh xuân
Cho nhà xiêu mái sập phải lên mầm
Cho kẻ lá lùm cây bông trăm tiếng hát
Cho hoa lá xanh um vờn bóng mát
Cho lòng người thơm ngát nhụy lên hương
Mỗi giọt mồ hôi

Là một giọt kim cương
Ta đổ xuống tưới cho vườn đất nước
Quán xây dựng!

Hàng đầu lên phía trước
Cho phố phường bước bước nở thêm hoa
Cho Hải-phòng vang mãi muôn lời ca.

VĂN HỒNG
(Công ty xây dựng)

EM VẪN KHÔNG TIN!

Sảo nhỏ lệ làng trên tay cô gái
Óng ánh màu đen, óng ánh màu vàng
Nước cắn vào da em lạnh buốt
Sôi reo cười lòng cô gái xốn xang!

Thác Lạc nước suối trong leo lẻo
In hình em thấp thoáng môi cười
Lòng rộn vui yêu nghề đất sỏi
Đêm nằm mơ nhà máy chọc trời!

Kể tâm em vẫn chưa rời tay nghĩ
Sỏi thân yêu là bạn tâm hồn
Anh thợ máy chiều về ngắm trộm
Muốn ngỏ lời em không biết mấy lần.

Nhớ lại, ngày nào mẹ khuyên bố cản:
«Lên công trường khổ lắm con ơi»!
Em yêu công trường bỏ nghề đan áo
Cùng bạn đi làm đẹp tuổi hai mươi!

Em bảo: «Cả đời làm cô rửa sỏi
Cho những công trường nhà máy mọc lên
Đất nước tự hào có tay em đó
Ai bảo bình thường, em vẫn không tin!»

Trại Cau 3-1961
NGUYỄN HỒNG QUANG

ĐÔI MẮT

Trời khuya, sao lấp lánh
Như những hạt kim cương
Sao không đẹp, không thương
Bằng mắt cô thợ tiện.

Đôi mắt không đen huyền
Giống như người trong chuyện
Mà, đôi mắt dịu hiền
Ánh như màu thép luyện.

Đôi mắt ấy ai quên
Mi thâm quầng thiếu ngủ
Mỏi đi làm ca đêm
Mắt ngời lên rục rỡ.

Người ta mài dao sắc
Gọt thép như gọt cam
Cô thợ chong đôi mắt
Chiến đấu với thời gian.

Đêm liên hoan thắng lợi
Đôi mắt những cô nàng
Lung linh: đèn sáng chói
Hát tình ca rộn ràng.

26-4-59
ĐÀO NAM DƯƠNG

BÀI CA DÒNG SÔNG QUÊ HƯƠNG

Đêm đêm ngủ tôi nghe sóng gọi
Sóng hát bên tai, sóng nói thì thầm
Nước vỗ bên bờ lạnh mát bàn chân.

Ôi sông quê hương thân yêu!
Những buổi nước triều dâng vơi vơi.
Tôi đứng bên sông muốn uống cạn dòng.
Tôi muốn là hàng thông xanh mát
Gọi gió mây về sông nước mênh mông.

Sông nhớ ngày xưa
Gió lùa lạnh buốt
Heo hút bên sông
Tàu giặc đen ngòm
Sóng quặn mình đau đớn
Sóng cào gai gợn
Những kiếp người như những chiếc đèn
phao

Nghiêng chao
Trông đêm trời biển động.

Đã qua rồi những ngày đau đớn
Những con âu sóng biển quê hương
Đã vút lên đôi cánh xòe rộng lớn
Dưới trời hồng, ôm lấy trùng dương.

Hôm nay

Rửa sạch lòng cho trào tung bọt trắng
Đón tàu trăm nước đến bên sông.
Tôi đã nghe một buổi trăng rằm
Sóng hát bài ca
Nói lời thủ thi
Vỗ nhẹ bên tàu như tay mẹ ru con.
Ôi! tiếng hát vèo von

Dịu dặt

Trong đêm trăng lồng lộng
Các anh đang ngon giấc say nồng
Ngày mai nắng hồng
Tàu anh như đoàn thoi dẹt biển,
Những sợi tơ đời.

Đem tình đến bến muốn nơi
Hãy cho tôi gửi mây trời quê hương.
Sóng mở ngực tràn sức sống
Đón gió đông căng rộng cánh buồm nâu;
Sóng chạy đua với những con tàu
Đến mặt trời vừa uống no nước biển.
Những con sò con trai con hến
Nằm trên cát mịn thênh thang
Cũng nghe tàu ta máy hát rộn ràng
Đến xin mẹ những Chim, Thu, Nhụ, Đé
Cho bữa ăn đời mặn mà cá bễ
Cho mãi rừng sâu núi thẳm ngô cùng
Cũng thấy đây rồi cá hộp Hạ-long.

— Voi vỏi vỏi vỏi
 Lừa vỏi đúng chỗ
 Đá mìn đúng cỡ
 Voi xúc cho hăng
 Dầu trong mỡ sạch ta chăm
 Oc rơi ta vắn, lỏng răng ta hàn
 Cuối tầm năng suất voi tăng
 Kèn loa thắng trận khắp tầng khen voi.
 Mùa than, chiến dịch voi ơi
 Tả xung hữu đột voi thời xông pha,
 Bắn mìn còi rúc, voi ra
 Dưới tầng có chị gửi quà tặng voi...
 — Mía này voi sắt không xơi
 Ý chừng muốn thưởng công người chẵn

thuongmaitruongxua.vn
 TRẦN TRỌNG BIÊN

GIÁC NGỦ

Kính tặng đồng chí
 chuyên gia Liên-xô

Có những đêm trăng mờ
 Tôi giật mình tỉnh giấc
 Sao trên trời dần thưa
 Phố phường im phăng phắc.

Đã mấy giờ rồi nhỉ
 Gần sáng chưa bà con
 Ngoài hiên vang tiếng dế
 Kêu giòn dưới trăng suông

Nhìn vào phân xưởng đúc
 Đang giờ làm ca ba
 Bên lửa lò ngàn ngút
 Có đồng chí chuyên gia

Đồng chí không hề mệt
 Thức đã mấy đêm ròng
 Ôi! con người gang thép
 Sắp sáng rồi biết không

Tôi nghe niềm vui sướng
 Như trời đỏ ngập lòng.

9-4-60

ĐÀO NAM DƯƠNG

(Thợ đúc Nhà máy cơ khí Hà-nội)

LẠI ĐÂY MỘT XE

Một hôm dưới nắng tươi vàng,
Tự nhiên tôi thấy rộn ràng ý thơ,
Ngồi trên máy xúc Liên-xô,
Nhẹ đưa tay lái cho vừa độ quay,
Thoắt thôi đã một gầu đầy,
Chênh chênh cần cầu, vèo xoay nửa vòng
Năm thước khối đất như không,
Đã rơi lả tả trong thùng xe cao.
Thấy lòng xúc động nao nao
Muốn đem giấy bút ghi vào vần thơ
Rằng ơn Cách mạng Liên-xô
Đã rung trái đất thành thơ tháng Mười
Để cho chim hát hoa cười
Và cho tôi đứng thẳng người tự do
Hồng-gai bến đẹp mở to
Đã thêm máy xúc về cho tầng này
Để tôi lái nửa vòng quay
Vèo trong hai phút lại đây một xe.

TRẦN TRỌNG BIÊN

BIẾT TẶNG CHO AI?

Trong thao diễn có mấy màu yêu quá:
Cái nơ xanh, bông hoa đỏ, sợi chỉ hồng
Cứ mỗi lần vượt một chỉ tiêu xong
Em lại đến cái nơ trên ngực bạn
Hoa tiên tiến nở nhanh vô hạn
86 bông trong một sáng mùa xuân
Gắn hoa lên ngực giai cấp công nhân
Lòng cũng thấy lây phần vinh dự
Máy, máy reo vang! Mùa xuân mở cửa
Mắt người vui, thợ trẻ, thợ già
Trên đường đại thao diễn thi đua
Bước găng bước vượt xa mức cũ...

∴

Gắn hết nơ xanh, bông hồng còn đỏ
Để phần ai năng suất rõ cao
Yêu hoa, găng nữa đi nào
Anh thành kiện tướng: em trao chỉ hồng.

KIM DUNG